

Lærervejledning

Fra flint til jern – Odsherreds oldtid

Målgruppe: 1. – 3. klasse

Fra flint til jern – Odsherreds oldtid

Fagområder: Historie, kristendomskundskab, natur/teknik (kan anvendes tværfagligt).

Kort beskrivelse: Forløbet giver eleverne en forståelse for familie og fællesskaber, trosforestillinger samt brug af naturmaterialer i de forskellige tidsperioder i oldtiden.

Emneord: Urokser, Ertebøllekultur, stendysser, jættestuer, solvognen, helleristninger, gravhøje.

Formål

Forløbet har til formål at introducere eleverne til Danmarks Oldtid og give dem et grundlæggende kendskab til materialer og genstande, der repræsenterer Oldtidens forskellige perioder. Foruden dette skal eleverne stifte bekendtskab med de forskellige former for fællesskaber og trosforestillinger karakteriseret for perioden.

Arbejdsformer og metoder

Forløbet er baseret på vekslen mellem dialog, observationsøvelser og værkstedsbaseret undervisning.

I udstillingen lytter eleverne til lydbilleder og observerer arkæologiske genstande. Ud fra deres observationer kommer eleverne med beskrivelser og bud på, hvad det er, de ser. Særligt taktile og kinæstetisk øvelser er omdrejningspunktet i oldtidsværkstedet, hvor børnene individuelt, parvis eller i grupper kan undersøge og røre ved kopigenstande og naturmaterialer. Eleverne kan ligeledes individuelt bruge deres grov- og finmotorik i bearbejdningen af naturmaterialerne til egne oldtidsgenstande.

Fælles Mål

Undervisningsforløbet er udviklet i overensstemmelse med Fælles Mål og undervisningen i indskoling.

Beskrivelse af undervisningsforløbet

Undervisningsforløbet indledes med et besøg i udstillingen *Solens Land*, hvor børnene bliver taget med på en kronologisk rejse gennem jægerstenalder, bondestenalder, bronzealder til jernalder /vikingetid. Eleverne ser eksempler på genstande fra perioden og introduceres via billeder og lyde til perioden - herunder trosforestillinger og livsformer.

Derefter forsætter undervisningen i Oldtidsværkstedet, hvor børnene først undersøger og prøver de redskaber, dragter og smykker, som blev brugt i oldtidens forskellige epoker. Besøget afsluttes med, at eleverne fremstiller amuletpunge af skind og amuletter af horn, som de får med hjem.

Lærervejledning

Fra flint til jern – Odsherreds oldtid

Videre arbejde med emnet

De følgende afsnit rummer en række forslag til, hvordan I på egen hånd kan arbejde med emnet før eller efter besøget på museet.

1. Tidsfrise (Historie)

Der kan arbejdes med en fælles tidsfrise i klassen, der har til hensigt at understøtte elevernes kronologiske forståelse. Eleverne kan eksempelvis tegne genstande og episoder og placere dem i delen for oldtiden. Mellem perioderne kan symboler og genstande tegnes eller beskrives, der kendetegner at perioden afløses af en ny tid.

2. Udstilling (Historie, kristendomskundskab og natur/teknik)

Der kan efterfølgende laves en udstilling af de genstande eleverne fremstillede i oldtidsværkstedet. Eleverne kan skrive en lille udstillingstekst om genstandenes materialer og brug i oldtiden.

Litteratur og web-ressourcer

Salling, Lotte og Thomas Balle: *Hvad brugte vi ilden til.* Klematis 2008. ISBN: 978-87-641-0361-8. Denne bog er en sjov og god måde at give børnene en forståelse for udviklingen i de materielle levevilkår op igennem Danmarkshistorien.

Vänehem, Mats: *Find historien.* Klematis 2010. ISBN: 978-87-641-0556-8.

Denne bog fortæller gennem billeder om kulturen og landskabet i de forskellige tidsperioder op gennem Danmarkshistorien. Den kan bruges til samtaler med børnene ud fra billederne. Bogen er svensk, men den kan godt bruges i en dansk kontekst, men vær opmærksom på, at den absolutte kronologi er svensk. Bagerst er der korte tekster om perioderne.

Westphael, Annie. *Gro og solvognen.* Yduns æbler 2009. ISBN: 978-87-90594-22-0.

Denne bog er en blanding af fag- og skønlitteratur. Bogen handler om to børn på solvognens tid i bronzealderen. Den kommer godt rundt om materielle levevilkår, trosforestillinger og fællesskaber.

Web-ressourcer

http://natmus.dk/fileadmin/user_upload/natmus/undervisning/dokumenter/dk_olddid/Himmelskiyen_og_Solvognen.pdf

Dette dokument handler om mytologien i bronzealderen fortalt ud fra Solvognen fra Trundholm Mose og Nebraskiven fra den tyske by Nebra. Museum Odsherred har en kopi af Solvognen og Nebraskiven i udstillingen *Solens Land*.

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/olddid-indtil-ca-800/>

Denne hjemmeside har en god gennemgang af de forskellige tidsperioder i Oldtiden.

www.e-museum.dk er lavet af Undervisningsministeriet og Kulturministeriet. Her finder du alle

Lærervejledning

Fra flint til jern – Odsherreds oldtid

undervisningsmidler, der stilles til rådighed af danske museer og science-centre.

www.cfu-slagelse.dk Slagelse Center for Undervisningsmidler. Her er der mulighed for at søge og bestille undervisningsmidler.